

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ
КАФЕДРА ОБЛІКУ, АУДИТУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри обліку,
аудиту та оподаткування
д.е.н., проф. Корінько М.Д.
«30» серпня 2021 р.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНИХ,
СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ДЕРЖАВНИЙ АУДИТ» ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМИ
НАВЧАННЯ**

Ступінь вищої освіти **Бакалавр**

Галузь знань **07 «Управління та адміністрування»**

Спеціальність **072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**

Освітня програма **«Фінанси, банківська справа та страхування»**

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри
обліку, аудиту та оподаткування
протокол від «30» серпня 2021 р.

Київ
2021 рік

Новіченко Л.С. Методичні рекомендації для виконання практичних, семінарських занять з навчальної дисципліни «державний аудит» для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності 072 “Фінанси, банківська справа та страхування”. К.:НАСОА, 2021 р.. 22 с.

Викладено методичні рекомендації для виконання практичних, семінарських занять з навчальної дисципліни «Державний аудит» для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності 072 “Фінанси, банківська справа та страхування”. Методичні рекомендації призначені для використання при виконанні підготовці та виконанні практичних занять з навчальної дисципліни. Містять опис дисципліни, її мету та завдання, структуру, плани проведення практичних занять, практичні завдання та ситуації, рекомендовану літературу.

©Новіченко Л.С. 2021 рік
©НАСОА, 2021 рік

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Державний аудит» – формування у студентів системи знань про сутність, форми і методи, порядок організації і проведення державного аудиту відповідно до вимог чинного законодавства.

Завдання вивчення навчальної дисципліни: вивчення теоретичних та методологічних основ організації та здійснення державного аудиту; вивчення організаційних засад державного аудиту, його нормативно-правового та інформаційного забезпечення; ознайомлення з органами державного фінансового контролю, які наділені правом проведення державного аудиту; вивчення сучасних методів, прийомів та процедур державного фінансового аудиту; набуття практичних навиків застосування методів і способів державного аудиту з питань забезпечення законності, ефективності, фінансової дисципліни і раціональності в процесі формування, розподілу, володіння, використання та відчуження активів, які належать державі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

– значення, місце і роль державного аудиту в сучасних умовах господарювання України;

– поняття державного аудиту, організації і методики його здійснення;

– процес державного аудиту і склад робіт, виконуваних на кожному з його етапів;

– класифікацію аудиту державних фінансів;

– функції, права, обов'язки суб'єктів державного аудиту, а також їх відповідальність за результати перевірки;

– нормативно-правову базу, що регламентує діяльність контролюючих органів, які здійснюють державний аудит, таких як Державна аудиторська служба України (ДАС) та Рахункова палата України;

– цілі, завдання та основні принципи організації державного аудиту як з боку ДАС України, так і з боку Рахункової палати України;

– методичні рекомендації щодо проведення державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм (аудиту ефективності);

– методичні рекомендації щодо проведення державного фінансового аудиту виконання місцевих бюджетів;

– методичні рекомендації з проведення державного фінансового аудиту окремих господарських операцій.

вміти:

– планувати основні завдання державного аудиту щодо різних об'єктів та виконувати їх на кожному етапі аудиту;

– розробляти календарні графіки, програми й плани проведення аудиторських досліджень;

– визначати економічну ефективність, результативність планування діяльності державних аудиторів;

– організовувати підготовку здійснення державного аудиту різних об'єктів;

– відбирати й застосовувати найбільш сучасні й ефективні прийоми і методи для отримання доказів законності, цільового та ефективного використання державних фінансових ресурсів, державного і комунального майна;

– узагальнювати результатів державного аудиту;

– проводити моніторинг виконання рекомендацій за результатами аудиторських перевірок з боку зовнішніх та внутрішніх державних аудиторів фінансово-господарської діяльності бюджетних установ;

– перевіряти результативні показники бюджетних програм;

– здійснювати перевірку фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання державного сектора економіки;

– узагальнювати й систематизувати матеріали державного аудиту.

2. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО АУДИТУ

Тема 1. Теоретичні основи та принципи організації контролю в Україні

Суть і завдання господарського контролю. Принципи організації контролю в державі. Принципові відмінності контролю в різних суспільно-економічних формаціях. Організаційні основи і функції контролю в Україні. Організаційні форми господарського контролю. Види господарського контролю. Джерела інформації для контролю. Зв'язок господарського контролю з іншими курсами і дисциплінами.

Тема 2. Функціонування системи фінансового контролю в Україні

Поняття, сутність і роль державного аудиту в системі державного регулювання економіки. Функції державного аудиту в системі управління. Організаційна структура і функції органів державного господарського контролю. Предмет державного фінансового контролю та його об'єкти. Метод державного фінансового контролю та його елементи. Способи і прийоми державного фінансового контролю. Принципи організації і здійснення державного фінансового контролю.

Тема 3. Організаційно-правові засади здійснення державного аудиту

Необхідність здійснення та значення аудиту державних фінансів в сучасних умовах господарювання. Місце аудиту державних фінансів в системі державного фінансового контролю. Аудит державних фінансів як складова державного фінансового контролю. Нормативно-правове забезпечення аудиту державних фінансів в Україні. Сутність поняття «організація державного фінансового аудиту». Зміст принципів організації державного фінансового аудиту. Стадії та етапи здійснення державного фінансового аудиту ДАС України. Планування державного фінансового аудиту органами ДАС України.

Тема 4. Класифікація державного аудиту фінансів

Види аудиту державних фінансів відповідно до міжнародних стандартів (INTOSAI). Фінансовий аудит відповідності/правильності (regularityaudit). Характеристика аудиту ефективності (performanceaudit). Принципи та критерії класифікації державного аудиту. Класифікація аудиту за окремими ознаками. Внутрішній державний аудит. Різновиди аудиту державних фінансів. Види аудиту державних фінансів в Україні. Зміст та характеристика основних різновидів аудиту державних фінансів згідно з вітчизняним законодавством.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО АУДИТУ

Тема 5. Суб'єкти державного аудиту

Характеристика органів державного фінансового контролю в Україні. Суб'єкти, які здійснюють зовнішній державний фінансовий контроль. Державна аудиторська служба: правовий статус, структура, завдання та функції. Рахункова Палата як вищий орган державного фінансового контролю. Основні функції та організаційні функції Рахункової Палати України. Міністерство фінансів України та його функції у сфері державного фінансового контролю. Функції Державного казначейства України.

Тема 6. Державний фінансовий аудит виконання бюджетних програм (аудит ефективності)

Мета, завдання й об'єкти державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм. Поняття «державний фінансовий аудит виконання бюджетних програм». Основні завдання аудиту ефективності. Об'єкти та джерела інформації аудиту

ефективності. Методика проведення державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм. Збирання даних, їх узагальнення та аналіз із метою підтвердження або спростування висунутих гіпотез аудиту. Підготовка висновків та пропозицій, реалізація яких підвищила б рівень виконання бюджетної програми. Обговорення результатів з учасниками аудиту ефективності. Оформлення і реалізація результатів державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм.

Тема 7. Організація та методика проведення державного аудиту ефективності виконання місцевих бюджетів

Місцеві бюджети як об'єкт державного аудиту ефективності. Організаційно-правові засади державного аудиту ефективності виконання місцевих бюджетів. Методика проведення державного аудиту ефективності виконання місцевих бюджетів. Порядок реалізації результатів аудиту ефективності виконання місцевих бюджетів.

Тема 8. Організація аудиту державних фінансів з боку Рахункової палати України

Процес аудиту державних фінансів з боку Рахункової палати України та його етапи. Основні принципи за якими здійснюється аудит державних фінансів, права та обов'язки аудиторів Рахункової палати та посадових осіб об'єкта перевірки. Характеристика основних етапів та стадій організації аудиту державних фінансів. Планування аудиту державних фінансів Рахунковою палатою України. Загальний порядок проведення аудиту державних фінансів Рахунковою палатою. Оформлення результатів аудиту державних фінансів Рахунковою палатою України.

Тема 9. Державний фінансовий аудит діяльності суб'єктів господарювання

Поняття, об'єкти і завдання державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання. Поняття «державний фінансовий аудит діяльності суб'єктів господарювання». Основні завдання державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання. Об'єкти та джерела інформації державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання. Методика проведення державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання. Перевірка ризикових операцій фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарювання. Збирання даних, їх узагальнення та аналіз. Оформлення і реалізація результатів державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання. Підготовка висновків та пропозицій, звітування про результати державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання. Аудиторський звіт та його складові. Порядок реалізації результатів державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання.

3. Методичні рекомендації для виконання практичних, семінарських занять з навчальної дисципліни «Державний аудит»

Методичні рекомендації для виконання практичних, семінарських занять з навчальної дисципліни «Державний аудит» для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня освіти денної та заочної форм навчання складені у відповідності з навчальним планом та робочою програмою вивчення дисципліни.

Метою даної методичної розробки є висвітлення змісту практичних занять у розрізі тем, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни «Державний аудит» сприяти оволодінню студентами теоретичними знаннями з навчальної дисципліни та вміти їх застосовувати при плануванні, організації та проведенні державного аудиту на підконтрольних об'єктах.

Практичне заняття – це форма навчального заняття, при якій викладач організує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно сформульованих завдань.

У даних методичних рекомендаціях наведено зміст практичних занять з навчальної дисципліни «Державний аудит». Кожна тема практичного заняття супроводжується стислими методичними рекомендаціями, переліком питань для обговорення лекційного матеріалу та самостійної роботи, практичними завданнями, списком рекомендованої літератури. Перелік тем практичних занять з навчальної дисципліни «Державний аудит» для студентів денної та заочної форми навчання наведено у табл. 1.

Таблиця 1

Теми практичних занять з навчальної дисципліни «Державний аудит»

№ з/п	Назва теми
1	Тема 1. Теоретичні основи та принципи організації контролю в Україні План: 1.1. Принципові відмінності контролю в різних суспільно-економічних формаціях. 1.2. Організаційні основи і функції контролю в Україні. 1.3. Організаційні форми господарського контролю. 1.4. Зв'язок господарського контролю з іншими курсами і дисциплінами
2	Тема 2. Функціонування системи фінансового контролю в Україні План: 2.1. Функції державного аудиту в системі управління. 2.2. Предмет державного фінансового контролю та його об'єкти. 2.3. Метод державного фінансового контролю та його елементи 2.4. Способи і прийоми державного фінансового контролю 2.5. Принципи організації і здійснення державного фінансового контролю
3	Тема 3. Організаційно-правові засади здійснення державного аудиту План: 3.1. Аудит державних фінансів як складова державного фінансового контролю. 3.2. Зміст принципів організації державного фінансового аудиту. 3.3. Стадії та етапи здійснення державного фінансового аудиту ДАС України. 3.4. Планування державного фінансового аудиту органами ДАС України.

4	<p align="center">Тема 4. Класифікація різновидів державного аудиту фінансів</p> <p align="center">План:</p> <p>4.1. Принципи та критерії класифікації державного аудиту. 4.2. Різновиди аудиту державних фінансів. 4.3. Види аудиту державних фінансів в Україні. 4.4. Зміст та характеристика основних різновидів аудиту державних фінансів згідно з вітчизняним законодавством</p>
5	<p align="center">Тема 5. Суб'єкти державного аудиту</p> <p align="center">План:</p> <p>5.1. Суб'єкти, які здійснюють зовнішній державний фінансовий контроль. 5.2. Державна аудиторська служба: статус, структура, завдання та функції. 5.3. Рахункова Палата як вищий орган державного фінансового контролю. 5.4. Основні функції та організаційні функції Рахункової Палати України. 5.5. Функції Державного казначейства України.</p>
6	<p align="center">Тема 6. Державний фінансовий аудит виконання бюджетних програм (аудит ефективності)</p> <p align="center">План:</p> <p>6.1. Методика проведення державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм 6.2. Підготовка висновків та пропозицій, реалізація яких підвищила б рівень виконання бюджетної програми. 6.3. Оформлення і реалізація результатів державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм.</p>
7	<p align="center">Тема 7. Організація та методика проведення державного аудиту ефективності виконання місцевих бюджетів</p> <p align="center">План:</p> <p>7.1. Організаційно-правові засади державного аудиту ефективності виконання місцевих бюджетів. 7.2. Методика проведення державного аудиту ефективності виконання місцевих бюджетів. 7.3. Порядок реалізації результатів аудиту ефективності виконання місцевих бюджетів.</p>
8	<p align="center">Тема 8. Організація аудиту державних фінансів з боку Рахункової палати України</p> <p align="center">План:</p> <p>8.1. Процес аудиту державних фінансів з боку Рахункової палати України. 8.2. Характеристика основних етапів та стадій організації аудиту державних фінансів. 8.3. Загальний порядок проведення аудиту державних фінансів Рахунковою палатою 8.4. Оформлення результатів аудиту державних фінансів Рахунковою палатою України.</p>
9	<p align="center">Тема 9. Державний фінансовий аудит діяльності суб'єктів господарювання</p> <p align="center">План:</p> <p>9.1. Основні завдання державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання. 9.2. Методика проведення державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання. 9.3. Оформлення і реалізація результатів державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання. 9.4. Порядок реалізації результатів державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання.</p>

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО АУДИТУ

Тема 1. Теоретичні основи та принципи організації контролю в Україні

План:

- 1.1. Принципові відмінності контролю в різних суспільно-економічних формаціях.
- 1.2. Організаційні основи і функції контролю в Україні.
- 1.3. Організаційні форми господарського контролю.
- 1.4. Зв'язок господарського контролю з іншими курсами і дисциплінами

Методичні рекомендації

Метою практичного заняття є закріплення знань, набуття вмінь та навичок стосовно сутності, завдань, об'єкту, предмету, видів, форм, методів здійснення господарського контролю. Для досягнення поставленої мети необхідно вивчити лекційний матеріал, надати відповіді на питання для обговорення, розв'язати практичні завдання та ситуації.

Питання для обговорення лекційного матеріалу

1. Дайте визначення сутності контролю.
2. Вкажіть мету та завдання господарського контролю.
3. Охарактеризуйте основні форми господарського контролю.
4. Охарактеризуйте методи господарського контролю.
5. Дайте характеристику взаємозв'язків господарського контролю з іншими дисциплінами.

Практичні завдання

Завдання 1

Необхідно розкрити зміст процедур контролю в запропонованій таблиці.

Процедура контролю	Зміст
1. Санкціонування	
2. Відображення в обліку господарських операцій	
3. Документи та облікові записи	
4. Обмеження доступу	
5. Періодичні незалежні перевірки	
6. Розподіл обов'язків	
7. Встановлені процедури роботи з персоналом	

Завдання 2

Необхідно навести характеристику функцій господарського контролю.

Функції господарського контролю	Визначення та характеристика
1. Попереджувальна	
2. Інформаційна	
3. Культурно-виховна	
4. Мобілізуюча	

Рекомендована література:

Базова: [7,9,19,23,24,27,28]

Допоміжна: [2,3,5,12]

Інформаційні ресурси: [1,6,7]

Тема 2. Функціонування системи фінансового контролю в Україні

План:

- 2.1. Функції державного аудиту в системі управління.
- 2.2. Предмет державного фінансового контролю та його об'єкти.
- 2.3. Метод державного фінансового контролю та його елементи
- 2.4. Способи і прийоми державного фінансового контролю
- 2.5. Принципи організації і здійснення державного фінансового контролю

Методичні рекомендації

Метою практичного заняття є закріплення знань, набуття вмінь та навичок стосовно об'єктів, предмету, методів здійснення державного фінансового контролю. Для досягнення поставленої мети необхідно вивчити лекційний матеріал, надати відповіді на питання для обговорення, розв'язати практичні завдання та ситуації.

Питання для обговорення лекційного матеріалу

1. Дайте визначення державного фінансового аудиту.
2. Охарактеризуйте предмет державного фінансового контролю.
3. Наведіть перелік об'єктів державного фінансового контролю.
4. Охарактеризуйте методи державного фінансового контролю.
5. Наведіть перелік та надайте характеристику способів та прийомів документального контролю.
6. Наведіть перелік та надайте характеристику способів та прийомів фактичного контролю

Практичні завдання

Завдання 1

Необхідно до запропонованих в таблиці видів фінансового контролю підібрати виконавців, які його здійснюють.

Види фінансового контролю	Виконавці
1. Державний	
2. Муніципальний	
3. Незалежний	
4. Відомчий	
5. Внутрішньогосподарський	

Дані: Запропоновані визначення

..... здійснюють міністерства (державна фінансова інспекція), державні комітети, асоціації, акціонерні виробничі об'єднання.

..... здійснюються власниками підприємств, бухгалтерською та фінансово-економічною службою, аудиторськими фірмами (аудиторами)

..... здійснюють органи державної влади та управління, а саме: Рахункова палата Верховної влади, Державна податкова адміністрація України, Міністерство фінансів України, Фонд державного майна, Міністерство економіки, Державний комітет статистики України, Національний банк України та інші.

..... здійснюють ради народних депутатів та їх комісії, незалежні профспілки, члени партії та рухи.

..... здійснюють незалежні спеціалізовані фірми (аудиторські фірми) на госпрозрахункових засадах за договорами з державними і акціонерними підприємствами та окремі фізичні особи (аудитори)

Завдання 2

Необхідно охарактеризувати методи державного фінансового контролю; навести типові приклади їх застосування. Відповідь оформити у вигляді таблиці.

Таблиця. Характеристика методів державного фінансового контролю

№ з/п	Назва	Характеристика	Сфера застосування
1. Прийоми та способи документального контролю			
1.1.	Арифметична перевірка	Контроль за правильністю підрахунків, зроблених при складанні конкретного бухгалтерського документа	Повторне обчислення, перерахунок сум в документах
1.2.			
2. Прийоми та способи фактичного контролю			
2.1.	Інвентаризація	Це перевірка фактичної наявності майна підприємства і співставлення даних інвентаризації з бухгалтерським обліком	Обов'язкове проведення перед складанням фінансової звітності
2.2.			

Рекомендована література:

Базова: [6,7,9,19,20,22,23,24,25,27,28]

Допоміжна: [1,2,3,5,12]

Інформаційні ресурси: [1,2,3,5,6,7]

Тема 3. Організаційно-правові засади здійснення державного аудиту

План:

- 3.1. Аудит державних фінансів як складова державного фінансового контролю.
- 3.2. Зміст принципів організації державного фінансового аудиту.
- 3.3. Стадії та етапи здійснення державного фінансового аудиту ДАС України.
- 3.4. Планування державного фінансового аудиту органами ДАС України.

Методичні рекомендації

Метою практичного заняття є закріплення знань, набуття вмінь та навичок стосовно встановлення змісту та ролі державного аудиту, принципів його організації, стадій та етапів здійснення, особливостей планування державного аудиту органами ДАСУ. Для досягнення поставленої мети необхідно вивчити лекційний матеріал, надати відповіді на питання для обговорення, розв'язати практичні завдання та ситуації.

Питання для обговорення лекційного матеріалу

1. Необхідність, місце та значення державного аудиту в сучасних умовах.
2. Наведіть визначення поняття «державний аудит»
3. Нормативно-правове забезпечення державного аудиту в Україні.
4. Принципи здійснення державного фінансового аудиту.
5. Стадії та етапи здійснення державного фінансового аудиту.

Практичні завдання

Завдання 1

Скласти глосарій термінів (не менше 3 термінів) щодо трактування поняття «державний аудит». Навести характеристики державного аудиту, що визначені в нормативній базі.

Завдання 2

Надати коротку змістовну характеристику нормативно-правового забезпечення державного аудиту в Україні.

Рекомендована література:

Базова: [1-18,19,23,24,25,27,28]

Допоміжна: [1,2,3,5,6,7,8,9,12,13,15]

Інформаційні ресурси: [1,2,3,4,6,7]

Тема 4. Класифікація різновидів державного аудиту фінансів

План:

- 4.1. Принципи та критерії класифікації державного аудиту.
- 4.2. Різновиди аудиту державних фінансів.
- 4.3. Види аудиту державних фінансів в Україні.
- 4.4. Зміст та характеристика основних різновидів аудиту державних фінансів згідно з вітчизняним законодавством

Методичні рекомендації

Метою практичного заняття є закріплення знань, набуття вмінь та навичок стосовно класифікації державного аудиту. Для досягнення поставленої мети необхідно вивчити лекційний матеріал, надати відповіді на питання для обговорення, розв'язати практичні завдання та ситуації.

Питання для обговорення лекційного матеріалу

1. Види державного аудиту відповідно до міжнародних стандартів (INTOSAI)
2. Що повинен визначити аудит ефективності?
3. Які цілі переслідує аудит відповідності?
4. Що є предметом та метою аудиту ефективності?
5. Назвіть об'єкти аудиту ефективності на державному рівні.

Практичні завдання

Завдання 1

Надати коротку змістовну характеристику принципів та критеріїв класифікації державного аудиту. Наведіть наочно класифікацію державного аудиту.

Завдання 2

Наведіть характеристику видів державного фінансового аудиту наведених в таблиці.

Таблиця. Класифікація та характеристика видів державного фінансового аудиту

№ з/п	Вид державного фінансового аудиту	Характеристика
1	Державний фінансовий аудит виконання бюджетних програм (аудит ефективності)	
2	Державний фінансовий аудит діяльності бюджетних установ (фінансово-господарський аудит)	
3	Державний фінансовий аудит діяльності суб'єктів господарювання	
4	Державний фінансовий аудит виконання місцевих бюджетів	

Рекомендована література:

Базова: [1-18,19,23,24,25,27,28]

Допоміжна: [1,2,3,5,6,7,8,9,12,13,15,21,23]

Інформаційні ресурси: [1,2,3,4,6,7]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО АУДИТУ

Тема 5. Суб'єкти державного аудиту

План:

- 5.1. Суб'єкти, які здійснюють зовнішній державний фінансовий контроль.
- 5.2. Державна аудиторська служба: правовий статус, структура, завдання та функції.
- 5.3. Рахункова Палата як вищий орган державного фінансового контролю.
- 5.4. Основні функції та організаційні функції Рахункової Палати України.
- 5.5. Функції Державного казначейства України.

Методичні рекомендації

Метою практичного заняття є закріплення знань стосовно структури, завдань та функцій основних суб'єктів здійснення державного аудиту. Для досягнення поставленої мети необхідно вивчити лекційний матеріал, надати відповіді на питання для обговорення, розв'язати практичні завдання та ситуації.

Питання для обговорення лекційного матеріалу

1. Охарактеризуйте структуру державної аудиторської служби України та перерахуйте її основні завдання.
2. Перерахуйте основні функції ДАС України.
3. Рахункова палата України як вищий орган зовнішнього державного аудиту.
4. Охарактеризуйте повноваження Рахункової палати України.
5. Яка участь Рахункової палати в міжнародних організаціях фінансового контролю.
6. Назвіть перспективні напрями роботи Рахункової палати.
7. Охарактеризуйте принципи діяльності Рахункової палати.

Практичні завдання

Завдання 1

В запропонованій таблиці надати розгорнуту характеристику кожного суб'єкта державного фінансового контролю: завдання, функції, підпорядкованість, та нормативний документ що регламентує роботу зазначеного органу.

Суб'єкти державного фінансового контролю	Завдання	Функції	Підпорядкованість	Нормативний документ
1	2	3	4	
Рахункова Палата України				
Міністерство фінансів України				
Державна податкова служба України				
Державна аудиторська служба України				
Міністерство економіки України				
Міністерство праці та соціальної				

політики України				
1	2	3	4	
Державна служба статистики України				
Антимонопольний комітет України				
Національний Банк України.				

Завдання 2

Зобразити схематично структуру Рахункової палати України. Навести перелік повноважень Рахункової палати України в частині проведення заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту).

Рекомендована література:

Базова: [1-4,8,10,11,19,23,24,25,27,28]

Допоміжна: [3,8,9,12,13,14,15,19,21,23]

Інформаційні ресурси: [1,2,3,4,5,6,7]

Тема 6. Державний фінансовий аудит виконання бюджетних програм (аудит ефективності)

План:

6.1. Методика проведення державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм

6.2. Підготовка висновків та пропозицій, реалізація яких підвищила б рівень виконання бюджетної програми.

6.3. Оформлення і реалізація результатів державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм.

Методичні рекомендації

Метою практичного заняття є закріплення знань стосовно особливостей, методики проведення державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм. Для досягнення поставленої мети необхідно вивчити лекційний матеріал, надати відповіді на питання для обговорення, розв'язати практичні завдання та ситуації.

Питання для обговорення лекційного матеріалу

1. Надайте трактування поняття «аудит ефективності».
2. Охарактеризуйте основну мету та завдання проведення аудиту ефективності.
3. Назвіть основні етапи проведення державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм.
4. Порядок узагальнення результатів проведення аудиту ефективності.
5. Реалізація результатів державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм.

Практичні завдання

Завдання 1

Оцінити рівень виконання бюджетної програми «Зелене місто» та визначити необхідність проведення аудиторського дослідження, якщо відомо, що обсяг фінансування бюджетної програми становив 42 603 грн. Згідно з паспортом бюджетної

програми рівень виконання показників продукту становить 42 508 грн., показників ефективності – 4 127 грн, показників якості – 90 %.

Завдання 2

У ході оцінювання бюджетної програми аудиторам визначено, що фактично результативні показники становлять: показник продукту 700 од., показник якості 98 %, а заплановано було: показник продукту 754 од., показник якості 100 %.

Фінансування було 200 000 грн. Оцінити рівень досягнення результативних показників, оцінити ефективність програми, зробити відповідні висновки.

Завдання 3

Необхідно навести характеристику етапів проведення державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм (аудит ефективності) наведених в таблиці.

Назва етапу	Характеристика
1.Планування роботи (вибір виду аудиту, котрий проводиться, визначення його меж, розробка плану і програми проведення аудиту)	
2. Здійснення збору інформації і фактичних даних для аудиту ефективності (збір інформації і доказів, виявлення фактів, представлення отриманих результатів)	
3.Складання і надання звіту за результатами аудиту ефективності (підготовка проекту звіту, узгодження, внесення на обговорення, надання звіту)	
4. Контроль за виконанням рекомендацій аудиту ефективності	

Завдання 3

Необхідно скласти схему послідовності організації та проведення аудиту ефективності в часі, використовуючи наступні данні:

- попереднє ознайомлення з об'єктом аудиту;
- висунення гіпотез;
- обговорення та підготовка пропозицій;
- ухвала теми аудиту;
- вибір групи;
- оприлюднення звіту;
- визначення та аналіз результативних показників, оцінка програми, визначення проблеми аудиту; - підготовка проекту звіту;
- підготовка програми аудиту;
- контроль за впровадженням пропозицій;
- обговорення та затвердження програми;
- аналіз, підготовка інформації для звіту;
- збір, опрацювання даних, узагальнення матеріалів;
- обговорення проекту звіту з учасниками бюджетної програми

Рекомендована література:

Базова: [1,7,9,19,23,24,25,27,28]

Допоміжна: [4,12,16,19,20]

Інформаційні ресурси: [2,3,6]

Тема 7. Організація та методика проведення державного аудиту ефективності виконання місцевих бюджетів

План:

7.1. Організаційно-правові засади державного аудиту ефективності виконання місцевих бюджетів.

7.2. Методика проведення державного аудиту ефективності виконання місцевих бюджетів.

7.3. Порядок реалізації результатів аудиту ефективності виконання місцевих бюджетів.

Методичні рекомендації

Метою практичного заняття є закріплення знань, набуття вмінь та навичок стосовно визначення мети, завдань, джерел, нормативно-правової бази, послідовності проведення державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм. Для досягнення поставленої мети необхідно вивчити лекційний матеріал, надати відповіді на питання для обговорення, розв'язати практичні завдання та ситуації.

Питання для обговорення лекційного матеріалу

1. Вкажіть мету і основні завдання контролю виконання місцевих бюджетів.
2. Вкажіть основні нормативно-правові акти, якими слід керуватися при проведенні контролю виконання місцевих бюджетів.
3. Як здійснюється планування державного аудиту ефективності місцевих бюджетів?
4. Назвіть і коротко охарактеризуйте основні етапи процесу державного фінансового аудиту ефективності місцевих бюджетів.
5. Дайте визначення термінам «проблема аудиту» і «гіпотеза аудиту» в контексті аудиту виконання місцевих бюджетів.
6. Назвіть структурні елементи аудиторського звіту. Яка інформація у наводиться у звіті, що складається за результатами державного фінансового аудиту виконання бюджету?

Практичні завдання

Завдання 1

Необхідно:

1. Ознайомитися з аналітичним звітом «Державний фінансовий аудит об'єднаних територіальних громад: ключові проблеми та шляхи їх вирішення».

2. Сформулювати та узагальнити ключові проблеми щодо формування доходів та здійснення видатків місцевих бюджетів, зазначити причини їх виникнення та пропозиції з їх вирішення (не менше 4 штук), які на Вашу думку є найбільш актуальними в сучасних умовах. Узагальнення інформації здійснити у вигляді таблиці.

№ з/п	Ключові проблеми, виявлені за результатами проведених державних фінансових аудитів щодо формування доходів та здійснення видатків місцевих бюджетів	Причина виникнення проблеми	Рекомендації державних аудиторів з усунення зазначених проблем	Результати (наслідки) усунення проблем щодо формування доходів та здійснення видатків місцевих бюджетів
1	2	3	4	5

Завдання 2

На основі аналізу наукових статей та публікацій систематизувати та описати проблеми розвитку державного фінансового аудиту місцевих бюджетів. Відповідь оформити у вигляді схеми або тезисного списку (на вибір студента). Кількість проблемних питань не повинна бути меншою п'яти.

Завдання 3

Вказати основні документи, які складаються за результатами ревізії місцевого бюджету, та вимоги до їх складання. Результати виконання завдання оформити у вигляді рисунку або таблиці.

Таблиця. Документи, які складаються за результатами ревізії місцевого бюджету, та вимоги до їх складання

Перелік документів, які складаються за результатами ревізії місцевого бюджету	Вимоги до складання документів за результатами ревізії місцевого бюджету

Рекомендована література:

Базова: [1,7,9,19,23,24,25,27,28]

Допоміжна: [4,12,16,19,20]

Інформаційні ресурси: [2,3,6]

Тема 8. Організація аудиту державних фінансів з боку Рахункової палати України

План:

8.1. Процес аудиту державних фінансів з боку Рахункової палати України та його етапи.

8.2. Характеристика основних етапів та стадій організації аудиту державних фінансів.

8.3. Загальний порядок проведення аудиту державних фінансів Рахунковою палатою

8.4. Оформлення результатів аудиту державних фінансів Рахунковою палатою України.

Методичні рекомендації

Метою практичного заняття є закріплення знань, набуття вмінь та навичок стосовно визначення організаційних положень та послідовності проведення державного фінансового аудиту Рахунковою палатою України. Для досягнення поставленої мети необхідно вивчити лекційний матеріал, надати відповіді на питання для обговорення, розв'язати практичні завдання та ситуації.

Питання для обговорення лекційного матеріалу

1. Процес державного аудиту та його етапи.
2. Планування державного аудиту Рахунковою палатою України.
3. Загальний порядок проведення державного аудиту Рахунковою палатою.
4. Оформлення результатів державного аудиту.
5. Контроль якості державного аудиту.

Практичні завдання

Завдання 1

Рахункова палата є повноправним членом INTOSAI з 1998 року та є відповідальною за виконання зобов'язань, які випливають із її членства в цій організації, про що також зазначено в постанові Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2002 р. № 1371 «Про

порядок участі центральних органів виконавчої влади у діяльності міжнародних організацій, членом яких є Україна». Необхідно здійснити опис основних напрямів співпраці Рахункової палати з INTOSAI.

Завдання 2

Необхідно систематизувати етапи проведення аудиту державних фінансів Рахунковою палатою та зазначити, які аудиторські процедури застосовуються на кожному етапі. Відповідь оформити у вигляді таблиці 1.

Таблиця 1

Методичні засади проведення аудиту державних фінансів Рахунковою палатою

Назва етапу	Характеристика етапу	Аудиторські процедури

Завдання 3

Використовуючи дані Звіту про результати фінансового аудиту Державної служби фінансового моніторингу України за 2018 рік (https://tr.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2019/36-4_2019/Zvit_36-4_2019.pdf), який розміщений на офіційному сайті Рахункової палати України необхідно:

1. Проаналізувати підстави для надання модифікованого (умовно-позитивного) висновку щодо дотримання вимог законодавства при здійсненні витрат (с. 7 Звіту) та зазначити чи правомірним є висловлення такого типу думки.

2. Зазначити підстави, за яких Рахунковою палатою України надається модифікований висновок.

3. Вивчити недоліки внутрішнього контролю, виявлені аудитом, здійснити їх систематизацію та зазначити причини їх виникнення.

Рекомендована література:

Базова: [1,2,8,17,18,19,23,24,25,27,28]

Допоміжна: [10,12,16,19,20,22]

Інформаційні ресурси: [1,2,3,6]

Тема 9. Державний фінансовий аудит діяльності суб'єктів господарювання

План:

9.1. Основні завдання державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання.

9.2. Методика проведення державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання.

9.3. Оформлення і реалізація результатів державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання.

9.4. Порядок реалізації результатів державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання.

Методичні рекомендації

Метою практичного заняття є закріплення знань, набуття вмінь та навичок стосовно визначення завдань, порядку проведення державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання. Для досягнення поставленої мети необхідно вивчити лекційний матеріал, надати відповіді на питання для обговорення, розв'язати практичні завдання та ситуації.

Питання для обговорення лекційного матеріалу

Завдання 1.

В таблиці представлені етодичні прийоми узагальнення недоліків при проведенні державного аудиту. Необхідно окреслити джерела інформації для їх виявлення.

Хронологічне групування недоліків		Групування недоліків послідовно за періодами виникнення їх фінансово-господарській діяльності підприємства, яке контролюють	Джерела інформації
Систематизоване групування недоліків		Це групування виявлених у діяльності підприємства, яке контролюють, недоліків за однорідністю і змістом і попередньо зафіксованих аудитом у хронологічній послідовності	
Хронологічно-систематизоване групування		Групування дає змогу узагальнити недоліки, виявлені аудитом	
Документування результатів проміжного контролю		Використовується як методичний прийом при оформленні контрольних процедур у процесі виконання їх на проміжних стадіях щоб засвідчити стан об'єктів контролю на момент перевірки	
Аналітичне групування недоліків		Складання відомостей, таблиць, узагальнення однорідних недоліків, виявлених у процесі аудиту, за допомогою таких методичних прийомів, як економічний аналіз, статистичні розрахунки, економіко-математичні методи	
Слідчо-юридичне обґрунтування недоліків		Застосовується тоді, коли необхідно обґрунтувати доказами суму заподіяного збитку або встановити відповідальність посадових осіб підприємства яке контролюють. При цьому аудитор виконує певні слідчо-юридичні процедури.	
Види юридичних доказів	Особисті докази	інформація від працівників підприємства	
	Речові докази	Письмові і предметні докази.	
	Первинні докази	Одержані від першоджерела	
	Похідні докази	Встановлені шляхом повторного групування	

Завдання 2.

Надано: Програма внутрішнього аудиту фінансової звітності умовного суб'єкта господарювання.

Необхідно визначити нормативну базу, джерела інформації для перевірки, прийоми перевірки, відділ, що надає інформацію (колонки 2,3,4,5).

Номенклатура	Нормативна база	Джерела інформації для перевірки	Прийоми перевірки	Відділ, що надає інформацію
1	2	3	4	5
Оцінка системи внутрішнього контролю				
Перевірка відповідності фінансової звітності чинному законодавству				
Перевірка правильності перенесення показників звітності із даних облікових регістрів				
Перевірка правильності розрахунків відповідних показників звітності				
Перевірка достовірності і повноти відображення господарської діяльності фінансовій звітності у				
Узагальнення результатів аудиту				

Завдання 3.

Окреслено типові порушення при плануванні роботи Служби внутрішнього аудиту (СВА). Необхідно визначити рівень відповідальності та особу, що їх усуває. Відповідь оформити у вигляді таблиці.

Порушення	Рівень відповідальності	Особа, що усуває порушення
1	2	3
Не дотримання вимог діючих нормативно-правових актів;		
Участь у діях, які дискредитують діяльність СВА		

1	2	3
Неуваже ставлення до отриманої інформації		
Приймання тверджень на віру		
Розголошення інформації, отриману при проведенні перевірок		
Піддавання впливу власних інтересів		
Невизначеність завдань		

Рекомендована література:

Базова: [6,7,9,19,20,22,23,24,25,27,28]

Допоміжна: [1,2,3,5,12]

Інформаційні ресурси: [1,2,3,5,6,7]

Рекомендована література

Базова

1. Бюджетний кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
2. Господарський кодекс України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Цивільний кодекс України URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws435-15>.
4. Податковий кодекс України URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws>.
5. Закон України Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : № 996-IV від 16 лип. 1999р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
6. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/889-19>
7. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 05.04.2007 № 877-V URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/877-16>
8. Про рахункову палату: Закон України від 02.07.2015 № 576-VIII: URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/576-19>
9. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.1993 № 2939-XII URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2939-12>
10. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23 лютого 2006 року № 3480-IV. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>
11. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 року № 2121- III. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
12. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 року №1560-XII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
13. Про фінансовий лізинг: Закон України від 11 грудня 2003 року № 1381-IV. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/723/97-вр>
14. Порядок планування контрольно-ревізійної роботи Державною фінансовою інспекцією та її територіальними органами : Постанова Кабінету Міністрів України від 08.08.2001 р. № 955 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/955-2001-%D0%BF#Text>
15. Порядок проведення Державною фінансовою інспекцією, її територіальними органами державного фінансового аудиту виконання місцевих бюджетів : Постанова Кабінету Міністрів України від 12.05.2007 р. № 698 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://dasu.gov.ua/ua/plugins/userPages/595>
16. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку URL: <http://www.interbuh.com.ua/ua/documents/onemanuals/35131>

17. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: від 21.01.2004 р. № 22 / Національний банк України, Постанова. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04>
18. Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: від 29.12.2017 р. № 148 / Національний банк України, Постанова. URL: <https://bank.gov.ua/document/download?docId=61701178>
19. Азаренкова Г.М. Фінанси підприємств: навч. посіб. для самост. вивчення дисципліни / Г.М. Азаренкова, Т.М. Журавель, Р.М. Михайленко 2-ге вид., випр. і доп. - К.: Знання-Прес, 2006. 287 с.
20. Бутинець Т.А. Розвиток науки господарського контролю: проблеми теорії, методології та практики : монографія. Житомир : ЖДТУ, 2011. 774 с.
21. Власова Н.О. Фінанси підприємств: навч. посіб. / Н.О. Власова, О.А. Круглова, Л.І. Безгінова К.: Центр учбової літератури, 2007 271 с.
22. Гриньова В.М., Коюда В.О. Фінанси підприємств: навч. посіб. 3-ге вид., стер. - К.: Знання-Прес, 2006. 423 с.
23. Дікань Л. В. Держаний аудит : навч. посібн. / Л. В. Дікань, Ю. О.Голуб, Н. В. Синюгіна ; за заг. ред. канд. екон. наук, проф. Л. В. Дікань. К. : Знання, 2011. 503 с.
24. Дрозд І.К., Шевчук В.О. Державний фінансовий контроль. Навчальний посібник. К.: ТОВ "Імекс ЛТД", 2007. 304 с.
25. Контроль у бюджетних установах: теорія та практика: монографія / Л. В. Дікань, Н. В. Синюгіна, Є. В. Дейнеко та ін. X. : ВД«ІНЖЕК», 2013. 270 с.
26. Онисько С.М. Фінанси підприємств: підруч. для студентів вищих закладів освіти / С.М. Онисько, П.М. Марич друге видання виправлене і доповнене. Львів: „Магнолія 2006”: 2008. с. 367.
27. Партин Т.О., Загородній А.Г. Фінанси підприємств: навч. посіб. 2-ге вид., перер. і доп. К.: Знання, 2006. 379 с.
28. Романів Є. М., Труш І. Є. Державний аудит : навч. посібник. Львів : Ліга-Прес, 2017. 235 с.
29. Державний фінансовий контроль в Україні: ефективність інституційного дизайну / В. М. Соболев, Г. М. Коломієць, М. В. Соболева // [Бізнес Інформ](http://biznesinform.com.ua). 2017. № 1. - С. 193-199. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2017_1_31

Допоміжна

1. Дікань Л. В., Дейнеко Є. В. Людський фактор в забезпеченні ефективності державного внутрішнього фінансового контролю // Економіка розвитку. 2011. № 3 (59). С. 10–12.
2. Дрозд І. К., Шевчук В.О. Державний фінансовий контроль: навч. посіб. Київ : ТОВ "Імекс–ЛТД", 2007. 304 с.
3. Слободяник Ю. Б Стратегія формування і розвитку системи державного аудиту в Україні // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія "Економіка". – 2011. Спецвип. 33, ч. 1. С. 193–196.
4. Сухарева Л.О., Федченко Т.В. Державний аудит ефективності: системність, організація, методика : монографія. Донецьк: ДонНУЕТ, 2013. 289 с.
5. Чумакова І.Ю. Внутрішній аудит в Україні: організаційні засади створення в центральних органах виконавчої влади // Фінанси України. 2011. № 10. С. 95–109.
6. Стандарти з аудиту INTOSAI / новий переклад, підготовлений для Рахункової палати України Проектом TASIC "Аудит державних фінансів". Київ :Рахункова палата України, 2002. 48 с.
7. Дікань Л.В., Голуб Ю.О., Синюгіна Н.В. Державний аудит : навчальний посібник. К. : Знання, 2011. 503 с.
8. Слободяник Ю.Б. Формування системи державного аудиту в Україні: монографія. Суми : ФОП А. С. Наталуха, 2014. 321 с.

9. Стандарти внутрішнього аудиту: наказ Міністерства фінансів України від 04.10.2011 р. № 1247. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1219-11>.
10. Про стратегію розвитку системи управління державними фінансами :Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2013 р. № 774-р URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
11. Чумакова І.Ю., Король В.М. Сучасний стан та необхідність організаційно-методологічного забезпечення розвитку внутрішнього аудиту в Міністерстві фінансів України / Фінанси України. 2015. № 5. С. 104–126.
12. Шевчук О. А. Державний фінансовий контроль: питання теорії та практики :монографія. Київ : УБС НБУ, 2013. 431 с.
13. Басанцов І.В. Розвиток державного фінансового контролю в умовах ринкової економіки України: дис. на здобуття наук.ступеня доктора екон. наук: спец. 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит». Ірпінь, 2008
14. Виговська Н.Г. Взаємодія внутрішнього та зовнішнього аудитора в контексті їх незалежності // Зимові читання, присвячені ідеям П.П. Німчинова та І.В. Малишева: матеріали Сьомої Всеукраїнської наукової конференції (лютий, 2009 р.) / Міністерство освіти і науки України, Житомирський державний технологічний університет. Житомир: ЖДТУ, 2009. С. 42–43.
15. Виговська Н. Г. Обґрунтування та вимоги до Концепції державного фінансового контролю // Галицький економічний вісник. 2008. № 5 (20). С. 172–177.
16. Виговська Н. Г., Петрук О.М. Модернізація системи фінансового контролю в Україні // Фінанси України. 2009. № 8. С. 118–124
17. Ворсовський О. Л. Вплив внутрішніх та зовнішніх економічних факторів на фінансовий потенціал інвестиційної діяльності підприємств // Інвестиції: практика та досвід. 2009. №2. С. 14-17
18. Гнип Н. О. Організаційно-економічні засади прогнозування фінансового потенціалу підприємств // Держава та регіони. Серія: Економіка і підприємництво. 2010. №1. С. 64-67
19. Джерелейко С. Д. Державний фінансовий контроль як інструмент регулювання підприємницької діяльності // Науковий вісник БДФА. Економічні науки : зб. наук.праць / гол. ред. В.В. Прядко; Міністерство фінансів України, Буковинська державна фінансова академія. Чернівці, 2008. Вип. 2. С. 77-81.
20. Іванова І.М. Державний фінансовий контроль: Парадигми розвитку : монографія. К. : Академвидав, 2010. 168 с.
21. Онисько С. М. Фінансова санація і банкрутство підприємств: підруч. / С. М. Онисько. 2-ге вид., випр. і доп. Львів : Магнолія-2006, 2009. 268 с.
22. Поліщук В.В. Напрямки удосконалення системи державного фінансового контролю: впровадження стратегічного аудиту // Публічне управління: теорія та практика. 2014. Вип. 1. С. 145–149.
23. Попович О.В., Матвеев В. В. Сучасні підходи до управління фінансовими взаємовідносинами підприємств // Економіка. Фінанси. Право. 2009. №8. С. 29-31
24. Романів Є.М., Гончарук С.М., Приймак С. В., Даниляк Л. Я. Розвиток державного фінансового контролю в Україні : монографія. Львів : Простір-М, 2015. 174 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України URL: www.kmu.gov.ua
2. Офіційний сайт Рахункової палати України URL:<https://rp.gov.ua>
3. Офіційний сайт Державної аудиторської служби України. URL:<http://www.dkrs.gov.ua>
4. Офіційний сайт Національного банку України. URL: www.bank.gov.ua
5. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: www.me.gov.ua
6. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: www.minfin.gov.ua
7. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL:www.ukrstat.gov.ua